

ASIA

Lupa poiketa luonnonsuojelualueiden rauhoitusmääräyksistä ahventen seurantaan sekä meriharjuksen istuttamiseksi ja istutustulosten arvioimiseksi Valassaarten alueella yksityisellä luonnonsuojelualueella YSA107108

VIREILLETULO

6.3.2025

HAKIJA

Luonnonvarakeskus
Wolffintie 35
65200 Vaasa

HAKEMUS

Luonnonvarakeskus hakee lupaa maihinnousuun Valassaarten alueella toteutettaville tutkimuskoejärjestelyille 17.3.2025 - 30.11.2025 väliselle ajalle. Toiminnassa pyritään välttämään pesimälinnustoon kohdentuvaa häiriötä. Työt liittyvät Luonnonvarakeskuksessa käynnistyneeseen LIFE Biodiversea hankkeeseen, jossa selvitetään fladojen sekä kluuvien kalantuotannon määrää sekä tehdään meriharjuksen tuki-istutuksia ja arvioidaan niiden onnistumista. Lupa on jatko aiempiin, vuosien 2023 ja 2024 hakemuksiin tutkimuslaitteiden asennusta koskien.

Ahventen seuranta Valassaarten kluuveissa

Luonnonvarakeskus hakee lupaa maihinnousuun Valassaarten alueella toteutettaville tutkimuskoejärjestelyille 17.3.2025 - 30.11.2025 väliselle ajalle. Toiminnassa pyritään välttämään pesimälinnustoon kohdentuvaa häiriötä. Työt liittyvät Luonnonvarakeskuksessa käynnistyneeseen LIFE Biodiversea hankkeeseen, jossa Valassaarten alueella selvitetään fladojen sekä kluuvien kalantuotannon määrää. Lupa on jatko aiempiin, vuosien 2023 ja 2024 hakemuksiin tutkimuslaitteiden asennusta koskien. Vuonna 2025 on merkittyjen ahventen viimeinen seurantakausi.

Meriharjusten istuttaminen Valassaarten alueelle ja Meriharjusten istutustulosten arviointi Valassaarten alueella

Luonnonvarakeskus hakee meriharjusistutusten jatkamiseen osakaskunnan lupaa. Tarkoitus on jatkaa istutuksia vielä tänä vuonna ja istuttaa kesäkuussa noin 3000 vuodenvanhaa poikasta. Vuonna 2023 istutettiin 4850 kpl ja vuonna 2024 4000 kpl rasvaeväleikattuja vuoden

vanhoja poikasia. Lisäksi istutuskokeilu tehtiin 130000 esikasvatetulla pienpoikasella, mutta näiden istutus epäonnistui pitkän kuljetuksen ja venematkan aiheuttaman kuolleisuuden vuoksi. Vuodenvanhoilla poikasilla istutuskuolleisuus oli erittäin vähäinen. Istutukset hajautettiin Gräsgrynnanin, Tjärubådan, Långgrynnns sundin, Fläsketin sekä Lillklobbetin alueille.

Meriharjusten istutusten onnistuminen tulisi arvioida koekalastuksella. Luonnonvarakeskus hakee osakaskunnalta lupaa koekalastuksen toteuttamiseen Valassaarilla poikkeusluvalla 15.7. – 31.9. välisenä ajankohtana. Koekalastus tehdään perhokalastaen tai harrilaudalla veneestä käsin meriharjusten istutuspaikkojen läheisillä alueilla. Mahdollisesti saaliiksi saadut meriharjukset mitataan, tarkistetaan rasvaeväleikkaus ja vapautetaan. Pyynnissä kirjataan pyyntiaika ja saalis aikaa kohden. Vuosina 2023 ja 2024 istutettujen rasvaeväleikattujen harjusten pitäisi olla kooltaan noin 15-25 cm. Mikäli istutusharjuksia ei koekalastuksissa saada saaliiksi, tuki-istutuksia alueelle ei jatketa. Koekalastuksia tehdään sään salliessa noin kolmena pyyntikertana.

Dollosverkanin kluuvin kalastoseuranta

Dollosverkanin kluuvin laskupurossa tehtiin Metsähallituksen toimesta kunnostus vuonna 2020. Purosta poistettiin käsityönä kasvillisuutta, jotta kaloilla olisi vapaa nousu kluuviin. Ennen kunnostusta kluuvissa todettiin hauen lisääntymistä ja vähäisissä määrin myös ahvenen lisääntymistä. Kunnostuksen jälkeen ahventen poikasten tiheys kluuvissa oli kunnostusta edeltävää tilannetta suurempi. Kun kunnostuksesta on kulunut viisi vuotta, selvitetään uudelleen, onko työllä ollut pidempiaikaista vaikutusta ja onko se todettavissa hauen tai ahvenenpoikasten tiheydessä kluuvissa. Arviointi tehdään pyydystämällä poikasia kluuvista toukokuun puolivälin ja kesäkuun alun välisenä aikana. Kluuvin laskupuroon asennetaan puroa kuvaava riistakamera, jolla seurataan kluuviin nousevien kalojen lajistoa ja määrää. Kamera asennetaan paikalleen aikaisintaan 17.3. 2025 ja otetaan pois kesäkuussa. Poikasnäytteenotto tehdään 12.5. – 31.5. välisenä aikana.

ASIAN KÄSITTELY

Luke on toimittanut Björkön osakaskunnalta saamansa suostumuksen liikkumis- ja tutkimustyöhön. Täten ELY-keskus katsoo, että maanomistajien kuuleminen asiassa on hallintolain 34 § 2 momentin mukaisesti ilmeisen tarpeetonta.

ELY-KESKUKSEN RATKAISU

ELY-keskus myöntää hakijalle luvan poiketa hakemuksen mukaisesti yksityisen luonnonsuojelun alueen rauhoitusmääräysten maihinnousua, oleskelua, kivien siirtämistä ja eläinten pyydystämistä koskevista kielloista luonnonsuojelun alueella YSA107108 hakemuksen mukaista tutkimusta varten seuraavin ehdoin:

1. Lupa on voimassa 30.11.2025 saakka.
2. Hakijalla tulee olla voimassa muut toiminnan edellyttämät luvat
3. Lupa ei koske lintujen häirintää. Pesimäluodoille tulee nousta ja viipyä vain siinä määrin, mitä kartoitusten kannalta on välttämätöntä.
4. Hakijan tulee toimittaa Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle raportti luvan käytöstä 1.2.2026 mennessä.
5. Hakija vastaa siitä, että myös muut toimintaan osallistuvat henkilöt noudattavat lupapäätöstä.
6. ELY-keskus voi peruuttaa osittain tai kokonaan tämän luvan, mikäli luvan käytössä ilmenee väärinkäytöksiä.
7. Tämä päätös tai sen kopio on pidettävä mukana luvan mukaisen toiminnan aikana ja esitettävä vaadittaessa

Perustelut

Luonnonsuojelulain 54 §:n mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen luonnonsuojelun aluetta koskevista rauhoitusmääräyksistä, jos poikkeaminen ei vaaranna alueen perustamistarkoitusta ja on tarpeen alueen hoidon, käytön tai tutkimuksen kannalta.

Hakemus kohdistuu yksityiselle luonnonsuojelun alueelle YSA107108. Luonnonsuojelun alueen rauhoitusmääräysten mukaan alueella on kiellettyä mm. maan ja kivien ottaminen, kaivaminen ja siirtäminen, sekä eläinten metsästäminen, tappaminen tai pyydystäminen. Lisäksi luonnonsuojelun alueen rauhoitusmääräysten mukaan on kiellettyä mm. maihinnousu ja oleskelu vesialueella lähempänä kuin 100 metriä rantaviivasta 01.05.-31.07 poikkeuksena rauhoitus päätöksen karttaliitteessä esitetyt alueet. ELY-keskus katsoo, ettei hakemuksen mukainen poikkeaminen luonnonsuojelun alueen rauhoitusmääräyksistä vaaranna alueen suojeluperusteita. Tutkimuksissa saatu tieto edistää yleistä luonnontuntemusta, tieteellistä tutkimusta ja luonnon monimuotoisuuden turvaamista. Kartoitusten voidaan katsoa palvelevan myös alueen hoidon ja käytön suunnittelua.

Hakemuksen mukainen kartoitus tehdään Merenkurkun saariston Natura 2000 -alueella (FI0800130). Inventointien ei katsota heikentävän Natura-alueen suojeluperusteena olevia luontoarvoja.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Ahventen kutupyynti, merkintä ja kuvaus on suoritettava, kun kevätkutuinen ahven nousee tutkimusalueelle. Äärimmäisen uhanalaisen meriharjuksen istutuskokeilu on suoritettava ajanjaksolla, joka on luontainen yksilön kehittymiselle. Hakemuksen mukaisten toimenpiteiden aloittamista ei voida lykätä vaarantamatta niiden onnistumista. Päätöksen täytäntöönpanoa ei siten voida yleisen edun vuoksi lykätä.

Edellä mainituin perustein ELY-keskus päättää lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §:n 3 mom. nojalla, että tätä päätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

SOVELLETUT LAINKOHDAT JA MÄÄRÄYKSET

Länstyrelsen i Vasa läns beslut BII-1472/08.07.1977

Luonnonsuojelulaki (9/2023) 54 §

Hallintolaki (434/2003) 34 § 2 mom.

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 § 3 mom.

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (2003/13) 19 §

LISÄTIEDOT

Johanna Mykkänen, puh. 0295 502 7037,
sähköposti: johanna.mykkanen@elykeskus.fi

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen tyytymätön voi hakea siihen muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valitusosoitus on liitteenä.

Asiakirja on valmisteltu luonnonsuojelun valvontaryhmässä ja hyväksytty sähköisesti viranomaisen järjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Johanna Mykkänen ja ratkaissut ryhmäpäällikkö Johanna Kullas. Tieto hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

LIITTEET

Valitusosoitus

MAKSU

Luonnonsuojelua edistäviin tutkimuksiin ja opetustarkoituksiin myönnettävät poikkeukset ja luvat ovat maksuttomia.

Maksun peruste: valtion maksuperustelaki (150/1992) 6 § ja 8 § sekä Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskusten maksullisista suoritteista vuonna 2025 (794/2024)

PÄÄTÖS

Hakija, sähköinen tiedoksianto

TIEDOKSI

Björkö delägarlag
Ympäristöministeriö
Suomen ympäristökeskus
Mustasaaren kunta
Pohjanmaan poliisilaitos
Rajavartiolaitos, Länsi-Suomen merivartiosto
Natur och Miljö r.f.
SLL Pohjanmaan piiri ry
Vasa miljöförening r.f.
Ostrobothnia Australis r.f.
Merenkurkun lintutieteellinen yhdistys ry
Intresseföreningen för en levande skärgård r.f.
LSY Tapiola -Pohjanmaa ry

Tämä asiakirja EPOELY/1208/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument EPOELY/1208/2025 har godkänts elektroniskt

Kullas Johanna 16.06.2025 12:18

Mykkänen Johanna 13.06.2025 18:04